

Solceller på taket vid Rönnebydalens forskningsstation. Foto: www.imgrum.net

Solceller på plats

Som ett led i att nå SLU:s miljömål om att öka självförsörjningsgraden med hållbar energi har flera solcellsanläggningar installerats och tagits i drift under hösten. Det gäller Mellängård i Alnarp, Rönnebydal och Lövsta där slutbesiktningen gick av stapeln fredagen den 16 december. Magnus Källmark, fastighetsförvaltare och Göran Junhager, projektledare berättar att SLU har sammanlagt installerat solceller på en effekt av 150 000 kWh per år. Det motsvarar strax under tio normalförbrukande villors totala årskonsumtion. Det har varit ett kul och viktigt projekt säger Magnus, framförallt har det varit nyttigt för oss att lära oss om den här nya

tekniken och hur den kan hjälpa oss. I Rönnebydal och på Lövsta driver solcellerna mjölkmaskiner och mjölkkyllare vilket ger oss ytterligare en dimension i att producera och forska om livsmedel så hållbart som möjligt.

- Det är fantastiskt kul att få solcellerna på plats, på tre platser dessutom. Det ger oss så klart fin energi som vi nu inte behöver köpa men det ger oss också en plats i ett Sverige som vill ställa om till förnybart. Nästa steg är att få till en vattenturbין i Grimsö vilket vi hoppas blir verklighet inom några år, säger Johanna Sennmark, miljöchef.

Text: Vanja Sandgren

Kemikalieamnesti på VH

Under januari månad beslöt ledningen på VH att en kemikalieamnesti skulle utföras någon gång under 2017. Detta på initiativ av miljösamordnarna. Vad innebär då kemikalieamnesti?

- Det innebär att under en bestämd tidsperiod kan alla på VH lämna in kemikalier för att bli av med dem utan att det kostar dem något.

Dessutom går det att få den konsult hjälp som kan behövas i form av packning och uppmärkning av kemikalier, berättar Elinora Johansson och Susanne Gustavsson miljösamordnare på VH.

Vi hoppas också att det ska vara en motor för exempelvis våra labverksamheter att rensa förråden från kemikalier som inte längre används. Beslutet finns att läsa [här](#).

Miljö och parkeringskultur

Att vara miljösamordnare på SLU i Skara innebär trevliga och spännande utmaningar med många förbättringar ju längre tid vi varit certifierade. SLU i Skara blev miljöcertifierade i oktober 2012. Det var en ganska intensiv resa för att nå målet, men med ett bra förarbete och en engagerad ledning har det varit lätt att fortsätta att hålla miljöledningssystemet levande och se hur vi faktiskt fått målen att uppfyllas undan för undan.

I oktober 2015 var det dags för uppgradering till ISO 14001:2015. Detta var SLU Skara en av de första organisationerna i Sverige och troligtvis i världen med att göra (red. anm.) Med stöd från miljöenheten och Skaras ledning klarade vi även detta, men det ska inte stickas under stolen med att det var en aning svettigt då den nya standarden inte fanns tillgänglig för beskådning fram till bara några veckor innan revisionen!

Miljöenhetens engagemang för att er-hålla nya miljömål och handlingsplaner hjälper till att få verksamheterna i Skara att sträva åt samma håll. Tack vare en ledningsgrupp som innehåller representanter från samtliga verksamheter på orten är det enkelt att få ut tankegångar på hur miljömål ska uppnås till all berörd personal.

Att vara miljöcertifierade innebär styrkor i flera sammanhang. Det visar studenter och forskarstuderande hur viktigt det är att förvalta vårt lant- och skogsbruk, natur och våra djur i ett perspektiv som gör att det ständiga kretsloppet håller i längden. I samband med ansökningar förekommer det allt mer att det efterfrågas om institutionen/universitetet är miljöcertifierat samt att miljöledningssystemet visar på hur forskningen bland annat leder till ett mer hållbart och ett bättre utnyttjande av lantbrukets animalie- och väx-todlingsproduktion.

Som miljösamordnare finns möjligheten att anordna föreläsningar inom olika områden för att uppmärksamma hur medarbetare med små och enkla medel kan främja till en mer hållbar omvärld. Ett exempel är en föreläsning om Eco-driving som genomfördes 2014.

Trender i miljöledningen på SLU

Miljöenheten har årligen avstämnings-samtal med vårt certifieringsorgan RISE (SP). Syftet är att diskutera hur arbetet fortlöper ur båda parter perspektiv gällande miljöledningssystemet på en övergripande nivå. Hela sammanfattning från RISE går att läsa [här](#), men nedan följer en kort sammanfattning av samtalet.

Under 2016 har två miljöincidenter skett. Dessa har SLU bedömt vara av sådan dignitet att en anmälan gjorts till RISE. Vidare har följande områden varit typiska att komma upp till diskussion under de externa revisionerna under det gångna året:

- Kemikaliehantering; Uppmärkning, märkta och/eller ej listade, samt avsaknad av säkerhetsdatablad
- Farligt avfall; Hantering, förvaring, märkning, inrapportering och journal-föring av såväl kemikalier som av glas
- Miljöaspekter: Framtagning, värdering och uppföljning av mätetal för ökad transparens, livscykelperspektiv
- Intressenter: Krav och bindande krav
- Utvärdering av att lagar och andra bindande krav efterlevs, samt konsekvenser om de inte efterlevs
- Miljömål: Uppföljning och upprättande av nya mål samt tydliga handlingsplaner och resursbehov

Rapportering till Naturvårdsverket

Varje år skickar alla 187 statliga myndigheter i Sverige in en rapport till Naturvårdsverket gällande miljöledningsarbetet i organisationen för föregående år. SLU är inget undantag.

Naturvårdsverket sammanfattar sedan alla uppgifter, poängsätter och därefter rangordnar myndigheterna. Föregående år rankades SLU på delad andra plats med endast Göteborgs universitet före i place-ringen.

Det mest anmärkningsvärda som går att läsa i rapporten för 2016 är att inrikes flygresor under 50 mil fortsätter att öka, men även att tågresorna har gått upp rejält från föregående år, vilket bland annat kan tyda på en ökande resetrend.

Positivt inom miljömålen för tjänstere-sor är att SLU uppnått målet med att öka antalet resfria möten/IT-möten med

drygt 20% från basåret 2013.

Det är också positivt att att SLU, enligt statistiken, har minskat sin energiförbrukning med drygt 3 %. Detta är en följd av olika typer av energibesparande satsningar som gjorts under året, bland annat installationer av solceller på tre orter och montering av värmepumpar. Samtliga oljepannor har fasats ut, vilket innebär att målet att inga fossila bränslen ska användas för uppvärmning har avklarats.

SLU har även klarat av att uppnå mål inom inköp och utbildning för hållbar utveckling.

När det gäller FOMA så finns det fortfarande möjligheter att uppnå målen, även om det kan bli tufft.

Alla övergripande miljömål på miljö-enhetens sida är uppdaterade och finns att läsa [här](#).

Föreläsningen var teoretisk med en mycket engagerad och skojfrisk föreläsare. Bl.a. gavs information om att ett hushåll kan spara åtskilliga slantar enbart genom att ändra sina parkeringsrutiner. Allt som krävs är så enkelt som att backa in i parkeringsrutor istället för att köra in med fronten först. Statistiken bygger på ett antagande att motorn i en typisk personbil drar mindre bränsle när den nått korrekt arbetstemperatur. Skillnaden i bränsleförbrukning under detta moment, för en genomsnittlig bil, kan vara så stor som 25 procent.

Gissa hur många medarbetare som hade parkerat genom att backa in bilen nästa dag! Jag kan säga att detta tips håller i än idag – kolla in detta nästa gång ni besöker SLU i Skara!

Karin Wallin, Miljösamordnare, Skara och försökstekniker vid avdelningen för produktionssystem

Rutin om intressenter

Rutinen för Intressenter, [SLU-291](#), har blivit SLU-övergripande.

Ju fler av certifikaten som går över till den nya miljöstandarden ISO 14001:2015 desto större blir behovet av att samordna hur vi arbetar med intressenter på SLU. På initiativ från miljösamordnarna Johanna Wallsten och Dianne Westerlund finns nu dokumentet Intressenter som ett övergripande dokument, fastställt av universitetsdirektör Martin Melkersson samt översatt till engelska. Vi ser gärna att alla miljöhandböcker uppdateras med detta.

HAR DU NÅGOT ATT SÄGA?

Vi tar gärna emot tips på nyheter
Maila till infra-miljo@slu.se

RESURS

FÖR MEDARBETARE VID SLU

SLUs personaltidning på webben

Gillar du vad du läser?

Prenumerera på miljöenhetens nyhetsbrev